

Kiegészítő információk az összefüggő egyéni iskolai gyakorlatról

Az osztatlan tanárképzés összefüggő egyéni gyakorlatának koncepciója (2016) című tájékoztatóhoz

<http://tkk.elte.hu/wp-content/uploads/2017/03/%C3%B6sszef%C3%BCgg%C5%91-egy%C3%A9ni-gyakorlat-koncepci%C3%B3ja.pdf>

Hatályos a budapesti telephelyű, osztatlan rendszerű tanárképzés 10, 11 és 12 féléves tanári szakjain, nappali tagozatos képzésben a 2019. őszi félévben és a 2020. tavaszi félévben kezdődő összefüggő egyéni iskolai gyakorlatra vonatkozóan (a TTT 2018. november 5-ei és 2018. december 17-ei határozata alapján).

1. A bemutatóóráról

A hallgató az egyéves összefüggő egyéni iskolai gyakorlaton mindkét szakján tartson 1-1 bemutatóórát/bemutatófoglalkozást, és megválaszthatja, hogy melyik szakjából melyik félévben tartja. A gyakorlatot 2018 őszén kezdő hallgatóknak is mindkét szakjukon szükséges bemutatóórát tartani.

2. Az iskolaválasztásról

A Tanárképző Központ folyamatosan bővíti és frissíti az ELTE partneriskoláinak a TKK honlapján közzétett listáját. A Tanárképző Központ feladata, hogy az ELTE által megfogalmazott szakmai elvárásoknak megfelelő gyakorlólhelyre ossza be a hallgatókat, és a szakmai feltételek teljesüléséről meggyőződjön. A TKK egyeztet az iskola vezetésével, a felkért mentorokkal és a konzulens tanárokkal a szakmai és a pénzügyi feltételekről, valamint a szerződéskötés részleteiről.

A hallgatók jelentkezéskor megadhatják a Neptun-kérvény *Megjegyzés* rovatában, hogy mely ELTE-partneriskolákat részesítenek előnyben, vagy ha egy konkrét partneriskolába szeretnének menni, akkor ennek mi az indoklása. A hallgatók jelentkezéskor megadhatják a Neptun-kérvényben a tartózkodási helyüket is, a TKK törekszik arra, hogy ezt a gyakorlati beosztásban figyelembe vegye. A jelentkezéskor kitöltött Neptun-kérvényben lehet nyilatkozni arról is, hogy a hallgató nyújt-e be külön egyéni kérelmet.

A hallgatók kizárólag az alább meghatározott esetekben adhatnak be egyéni gyakorlólhelyre vonatkozó kérvényeket, minden más esetben a Tanárképző Központ keres a hallgató számára gyakorlólhelyet:

- Ha a hallgató nem budapesti intézményben szeretné végezni a gyakorlatát, és ezt a lakóhelye indokolja. Ha a lakóhelyén vagy a lakóhelye közelében már van ELTE-partneriskola, akkor elsősorban ide osztja be a Tanárképző Központ a hallgatót. Ha a hallgató konkrét vidéki intézményben végezné a gyakorlatát, akkor a kérelemhez a TKK honlapjáról letölthető befogadó nyilatkozatot is szükséges kitölteni és aláírva csatolni.
- Ha a hallgatót már alkalmazza vagy alkalmazni kívánja a gyakorlólhelyül javasolt iskola, és ezt az intézményvezető írásban igazolja. A kérelemhez a TKK honlapjáról letölthető befogadó nyilatkozatot is szükséges kitölteni és aláírva csatolni, megjelölve benne az alkalmazás tényét vagy szándékát.

- Ha a hallgatónak orvosi igazolással bizonyítható egészségi állapota indokolja az egyéni iskolaválasztást. A kérelemhez orvosi igazolást, konkrét intézmény esetén kitöltött befogadó nyilatkozatot is szükséges csatolni.
- Ha a középiskolai tanári szakképzettséget választó hallgató általános iskolában szeretné végezni a gyakorlatát (konkrét intézmény megnevezése nélkül). Konkrét intézmény esetén kitöltött befogadó nyilatkozatot is szükséges csatolni.
- Ha az általános iskolai tanári szakképzettséget választó hallgató középiskolában szeretné végezni a gyakorlatát (konkrét intézmény megnevezése nélkül). Konkrét intézmény esetén kitöltött befogadó nyilatkozatot is szükséges csatolni.
- Ha a hallgató valamely szaktárgy tanításával kapcsolatos gyakorlatát külföldi ösztöndíj keretében, nem magyarországi gyakorlólóhelyen szeretné végezni. Ennek elfogadásának feltételeit a dokumentum másik pontja részletezi. De ebben az esetben is a koncepcióban megadott munkaóraarányban szükséges a tanári szakokat tanítani, a tanórán kívüli iskolai tevékenységeket végezni.

Az egyéni hallgatói kérvények esetén is érvényesülniük szükséges az ELTE által megfogalmazott szakmai elvárásoknak a fogadó intézménnyel, a mentorral és a konzulens tanárral kapcsolatban.

A kis létszámú és azon speciális tanári szakokon, amelyeken az iskolai gyakorlatot csak meghatározott helyeken lehet elvégezni, a vezető szakmódszertanos oktatók előzetesen egyeztethetnek a hallgatókkal a tervezett beosztásukról, és ezt a javaslatot elküldhetik a Tanárképző Központnak.

3. A szakmai feltételekről

A fogadó intézménnyel kapcsolatos szakmai elvárásokat *Az osztatlan tanárképzés összefüggő egyéni gyakorlatának koncepciója* (2016) című dokumentum fogalmazza meg: <http://tkk.elte.hu/wp-content/uploads/2017/03/%C3%B6sszef%C3%BCgg%C5%91-egy%C3%A9ni-gyakorlat-koncepci%C3%B3ja.pdf>

Az összefüggő egyéni szakmai gyakorlat a képzés utolsó két félévében, egyazon köznevelési intézményben, megbízott mentortanár (és szükség esetén konzulens tanár) folyamatos irányítása, támogatása mellett végzett szakmai gyakorlat. Az egyéves összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot csak a következő okok miatt lehet több gyakorlólóhelyen végezni:

- Ha a tanári szak speciális helyzete nem teszi lehetővé, hogy a hallgató egyazon intézményben végezze az egyéves összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot. Ha a szaktárggyal és a szaktárggyal nem kapcsolatos egyéb iskolai tevékenységek nem végezhetők egyazon gyakorlólóhelyen. Ebben az esetben a Tanárképző Központ jár el, és a hallgatót két intézménybe osztja be iskolai gyakorlatra, a hallgatónak nem szükséges egyéni kérelmet benyújtania.
- Ha az iskola, a mentor vagy a konzulens tanár kérelmezi, vagy az iskola, a mentor, a konzulens tanár megváltozott helyzete nem teszi lehetővé, hogy a hallgató egyazon intézményben végezze az egyéves összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot. Ebben az esetben a Tanárképző Központ jár el, és a hallgatót két intézménybe osztja be iskolai gyakorlatra, a hallgatónak nem szükséges egyéni kérelmet benyújtania.
- Ha a hallgató megváltozott és igazolható lakhatási és egészségügyi körülményei nem teszik lehetővé, hogy a hallgató egyazon intézményben végezze az egyéves összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot. Ebben az esetben a hallgatónak egyéni kérelmet kell benyújtania a Tanárképző Központba.

- Ha a hallgatónak az ELTE által támogatott külföldi tanulmányai nem teszik lehetővé, hogy egyazon intézményben végezze az egyéves összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot. Ebben az esetben a hallgatónak egyéni kérelmet kell benyújtania a Tanárképző Központba.
- Ha az egyéb, a gyakorlóléssel, a mentorral, a szakos szakmódszertanos oktatóval előzetesen egyeztetett szakmai okok nem teszik lehetővé, hogy a hallgató egyazon intézményben végezze az egyéves összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot. Ebben az esetben a hallgatónak egyéni kérelmet kell benyújtania a Tanárképző Központba.

Szakmai elvárások a mentorral kapcsolatban:

- mentori/vezetőtanári végzettség (ennek hiányában mestertanári vagy kutatótanári besorolás);
- egyetemi, illetve mesterszakos tanári szakképzettség a hallgató mentorált szakjával/szakupárjával azonos szak(ko)n;
- legalább 5 éves tanítási gyakorlat a hallgató mentorált szakjához kapcsolódó területen;
- legalább 3 éves osztályfőnöki gyakorlat;
- a mentor a gyakorlat évében is tanítja a mentorált szakot;
- részvétel vállalása az egyetem által szervezett tájékoztatókon, szakmai képzéseken.

Konzulens tanárra akkor van szükség, ha a mentornak a két tanári szakja nem egyezik meg a hallgató szakpárjával, vagy egyezés esetén a mentor nem vállalja a hallgató mindkét szakjának a mentorálását.

Szakmai elvárások a konzulens tanárral kapcsolatban:

- egyetemi, illetve mesterszakos tanári szakképzettség;
- legalább 5 éves tanítási gyakorlat a hallgató mentorált szakjához kapcsolódó területen;
- a konzulens tanár a gyakorlat évében is tanítja a mentorált szakot.

Ezen szakmai elvárások bármelyikétől csak abban az esetben lehet eltekinteni, ha ezt a tanári szak mentorral, iskolával való nem megfelelő ellátottsága indokolja, és az adott tanári szakpár vezető szakmódszertanos oktatói ezt a TTK megkeresésére jóváhagyják.

Szakmai elvárások a hallgató által tanított tanulócsoporthal kapcsolatban:

- Közoktatási intézményben végezze az iskolai gyakorlatot a hallgató. (Egyéb képzési intézményben, például nyelviskolában vagy felsőoktatási intézményben csak akkor végezhető a gyakorlat szaktárgyi része, ha a tanítás nem oldható meg közoktatási intézményben; de ebben az esetben is szükséges szaktárgyon kívüli iskolai tevékenységeket közoktatási intézményben végezni a gyakorlatra fordítandó munkaóra 30–50%-ában).
- Lehetőleg ugyanazon tanulócsoporthat tanítsa a hallgató folyamatában a gyakorlat évében.
- Általános iskolai tanári szakképzettség választása esetén legalább egy tanulócsoporthat 5–8. évfolyamos legyen.
- Középszkolai tanári szakképzettség választása esetén legalább egy tanulócsoporthat 9–12. évfolyamos legyen.
- Lehetőleg a mentor, a konzulens tanár tanulócsoporthatban végezze a hallgató a tanítási gyakorlatot.
- Ha a hallgató nem a mentor, nem a konzulens tanár tanulócsoporthatban végzi a tanítási gyakorlatot, akkor ez csak abban az esetben támogatható, ha a mentor, konzulens tanár a hallgató óráinak legalább a 30–50%-át látogatni tudja.

Ha a szakmódszertanos oktatók előzetesen javaslatot tesznek a Tanárképző Központ számára a hallgatók iskolai gyakorlati beosztására, akkor is szükséges az előzőekben megadott szempontokat figyelembe venni.

4. Az Erasmus+ programról

Az Erasmus+ program keretében végzett szaktárgyi tanítási és összefüggő egyéni iskolai gyakorlat elfogadását külön eljárásrend fogja szabályozni. Ennek elfogadásáig a hallgatónak egyéni kérelmet kell benyújtani a Tanárképző Központba, ha élni kíván ezzel a lehetőséggel.

Az Erasmus+ részképzés program az ELTE által megadott időszakban pályázható. Az Erasmus+ szakmai gyakorlat program egész évben folyamatosan pályázható, de javasoljuk, hogy legalább 3 hónappal korábban pályázzanak a gyakorlat tervezett kezdete előtt. A pályázható időszak: 2–6 hónap. Diplomaszerezést követő gyakorlatra is van lehetőség, ehhez nem szükséges a TKK-ba kérvényt benyújtani.

A következő esetekben szükséges az intézményi koordinátorokhoz és a TKK-ba kérelmet benyújtani:

- Egyénileg szervezett szaktárgyi tanítási gyakorlat egy vagy két tanári szakon az Erasmus+ részképzés vagy az Erasmus+ szakmai gyakorlat programban. A szakmai előfeltételek teljesülése esetén mindkét szakon van lehetőség a szaktárgyi tanítási gyakorlatot az Erasmus+ program keretében teljesíteni.
- Csoportos (min. 3 fős) 2 x 1 hónapos (szeptemberben és februárban végzendő) szaktárgyi tanítási gyakorlat kísérővel vagy kísérő nélkül.
- Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat egy vagy két tanári szakon összesen legfeljebb egy félévnyi időtartamra.
 - egy szak egy félévben,
 - két szak egy félévben,
 - egy féléven belül 2-3 hónap alatt egy szak,
 - egy féléven belül 2-3 hónap alatt két szak.

A további részletekről a Tanárképző Központban lehet érdeklődni ímélnben a gyakorlat@tkk.elte.hu címen vagy személyesen ügyfélfogadási időben.

5. A határidőkről

A gyakorlatokkal kapcsolatos aktuális határidőkről a TKK honlapján az *Aktuális események* című menüpontban lehet tájékozódni: <http://tkk.elte.hu/aktualisesemenyek/>

A Tanárképző központ azt tervezi, hogy bevezeti az adminisztratív határidő elmulasztásáért kérhető díjat, amelynek összege az ELTE-n egységesen 3500 Ft (l. CXXXII/2018. [VI. 25.] Szenátus határozata). A bevezetés kezdetekor a részletekről Neptun-üzenetben és a honlapon tájékoztatja a hallgatókat.

Tanárképző Központ, 2019. február 15.